

Ώρα 18.51' ανέρχεται στην Έδρα ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ.

(Όρθιοι οι έφηβοι βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Αγαπητές και αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, μέλη της Γ' Συνόδου της Βουλής των Εφήβων, με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση σας καλωσορίζω στα φιλόξενα έδρανα της Βουλής των Ελλήνων.

Καλωσορίζω ιδιαίτερα τους Έφηβους Βουλευτές του Απόδημου Ελληνισμού, αυτούς τους Πανέλληνες, που αγωνίζονται για κοινωνική ευημερία και προκοπή, αλλά και για τη διαφύλαξη και ανάδειξη της πολιτισμικής μας κληρονομιάς και ταυτότητας. Καλωσορίζω ιδιαίτερα, επίσης, τους Έφηβους Βουλευτές, που εκπροσωπούν τη μαρτυρική μας Κύπρο. Η παρουσία τους ανάμεσά μας επιτρέπει σε όλους μας να μεταλάβουμε από τις πιο σημαντικές αξίες και ιδανικά, που χαρακτηρίζουν τις καλύτερες περιόδους της ιστορικής πορείας του ελληνισμού.

Έχει γίνει κοινή πεποίθηση ότι η Βουλή των Εφήβων δεν είναι απλά ένα επιτυχημένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Είναι ένας καταξιωμένος πια θεσμός, που συμβάλλει στη μύηση της νέας γενιάς στα ιδεώδη, τις αξίες, τους κανόνες και τη συμπεριφορά, που συνδέονται οργανικά και αρμόζουν στη δημοκρατία και την πατρίδα μας.

Είναι θεσμός, που επιτρέπει την πιο γνήσια καταγραφή των αντιλήψεων, των απόψεων, των ιδανικών και των οραμάτων της νέας γενιάς. Και ως τέτοιος θεσμός, είναι ιδιαίτερα χρήσιμος για τη νέα γενιά και ιδιαίτερα πολύτιμος για εκείνες τις γενιές, όπως η δική μου, που δεν δικαιούνται πια αυτόν τον τίτλο.

Και η επιτυχία του θεσμού αυτού οφείλεται σε πρόσωπα, υπηρεσίες και οργανισμούς. Αναφέρομαι στις υπηρεσίες της Βουλής και των Υπουργείων Παιδείας της Ελλάδας και της Κύπρου. Αναφέρομαι στους εκπαιδευτικούς μας, που αγάλιασαν από την πρώτη στιγμή αυτήν τη συναρπαστική υπόθεση. Αναφέρομαι στην Επιτροπή του Προγράμματος, τους πανεπιστημιακούς και τους άλλους πνευματικούς ανθρώπους, που τη στελεχώνουν. Αναφέρομαι στις χιλιάδες των νέων, που έλαβαν μέρος στην προσυνοδική εργασία.

Δεν μου επιτρέπεται αυτή την πανηγυρική στιγμή να παρουσιάσω και να αξιολογήσω τις θέσεις σας, όπως αυτές τις έχετε διατυπώσει μέχρι σήμερα στα κείμενά σας. Μία τέτοια παρουσίαση και πρόωμη αξιολόγηση, θα συνιστούσε αντικειμενικά μία επικίνδυνη προσπάθεια άσκησης κηδεμονίας στο έργο σας.

Θεσμοί, όπως η Βουλή των Εφήβων, έχουν μία αξιοσημείωτη προϋπόθεση επιτυχίας. Και αυτή είναι η γνησιότητα του λόγου, που εκφωνείται σ' αυτήν την Αίθουσα, στις Αίθουσες των Επιτροπών, όπου θα συνεδριάσετε. Επίσης, αξιοσημείωτη προϋπόθεση επιτυχίας είναι η απουσία φανερών ή αφανών πατρώνων της παρουσίας σας και του λόγου σας. Βεβαίως, διατηρούμε όλοι το δικαίωμα άσκησης κριτικής, αλλά η κριτική αυτή έχει τους κανόνες της, τη διαδικασία της, τον τόπο της, το χρόνο της, τον τρόπο της.

Μου επιτρέπονται, λοιπόν, εκείνες οι σκέψεις, που ανήκουν στο περιεχόμενο, στον πυρήνα του ρόλου μου και της ιδιότητάς μου ως πολίτη, που συμβαίνει να είναι και Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων.

Οι πρώτες μου σκέψεις αφορούν στην αγωνία της δημοκρατίας. Δεν θα αναφερθώ στα καθεστώτα που αρνούνται κάθε ατομική και πολιτική ελευθερία για να συμβάλω έτσι στην ανάδειξη του αγαθού και της αξίας των δημοκρατικών θεσμών. Είναι χρήσιμα όσα γνωρίζετε από την ιστορική μελέτη ή και από τις μαρτυρίες, χωρίς όμως αυτό να είναι και αρκετό. Δεν θα σας παραπέμψω με υπομνήμα-

ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΩΝ «ΕΦΗΒΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ»

τα σε καθεστώτα που αυτοαναγορεύτηκαν δημοκρατικά και τα οποία με παρασυντάγματα ή άλλους εξωθεσμικούς μηχανισμούς αφαιρούν στοιχειώδεις ελευθερίες. Η ιστορική μνήμη και οι πάμπολλες μαρτυρίες στις οποίες έχετε ακόμα προνομιακή πρόσβαση προσφέρουν άφθονο αποδεικτικό υλικό.

Αν αναφέρομαι λοιπόν στην αγωνία της σύγχρονης δημοκρατίας, αυτό συμβαίνει γιατί κατά τη γνώμη μου δεν αρκεί η γραφειοκρατική εφαρμογή του κανόνα της πλειοψηφίας, ούτε ικανοποιεί το ανοιχτό ενδεχόμενο της εναλλαγής των κυβερνήσεων.

Ο μεγαλύτερος και πιο ύπουλος κίνδυνος για τα σύγχρονα δημοκρατικά πολιτεύματα είναι κατά τη γνώμη μου ο αδιάφορος πολίτης, ο πολίτης που στρέφει το πρόσωπό του μακριά από τους θεσμούς, ο πολίτης που δεν συμμετέχει στα κοινά, στη δημόσια ζωή και ακόμα πιο πέρα ο πολίτης που αποκλείεται από τη δημοκρατική αγορά με πολιτικούς και οικονομικούς όρους, ο πολίτης που ανήκει στο περιθώριο ή αυτός, εξίσου επώδυνα, που πιστεύει ότι οι θεσμοί δεν στηρίζονται σ' αυτόν και δεν λειτουργούν γι' αυτόν, οι θεσμοί δεν τον αφορούν και γι' αυτό δεν νοιώθει κανένα αίσθημα αλληλεγγύης με τους θεσμούς και τους κοινωνικούς εταίρους του. Αυτή είναι η αγωνία της σύγχρονης δημοκρατίας και αυτή την αγωνία τη συμμερίζομαι βαθύτατα.

Η δεύτερη σειρά των σκέψεών μου διατρέχει τον θεσμό της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Η Βουλή έχει αποδειχθεί ότι είναι ο πιο ανθεκτικός δημοκρατικός θεσμός. Επιτρέπει τη σύγκρουση των ιδεών και των συμφερόντων. Και στην κοινοβουλευτική δημοκρατία υπάρχουν ασφαλώς συμφέροντα. Τα ανέχεται η δημοκρατία, συνδιαλέγεται μαζί τους, δεν συναλλάσσεται όμως. Γι' αυτό και γίνεται πιο επιτακτική η ανάγκη δημόσιας αποκάλυψης των συμφερόντων. Πρέπει και αυτά να έχουν πρόσωπο και όχι μάσκες, προσωπεία. Υπόκεινται και αυτά σε κανόνες. Και τους κανόνες πρέπει να τους θέτει στη δημοκρατία ο δημοκρατικός νομοθέτης, το Εθνικό Κοινοβούλιο και κανένας άλλος.

Διαπιστώνουμε σήμερα ότι τα προβλήματα που οφείλει να αντιμετωπίσει, τα ζητήματα που οφείλει να ρυθμίσει το Κοινοβούλιο γίνονται όλο και πιο πολύπλοκα. Χρειαζόμαστε στη λήψη των αποφάσεων τους ειδικούς και τους τεχνοκράτες. Αλλά αυτό είναι το χάρισμα της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Η γνώση καθίσταται προσιτή σε όλους μας. Και αυτό επιτρέπει τη λήψη των πολιτικών αποφάσεων από το δημοκρατικό νομοθέτη τη Βουλή. Πολύ απλά και πολύ συνοπτικά η σύγχρονη Βουλή απαιτεί διαφάνεια και γνώση.

Το τρίτο κεφάλαιο των σκέψεών μου έχει πάμπολλες σελίδες –μην ανησυχείτε δεν θα τις ακούσετε όλες, είναι σχήμα λόγου– για έναν παράγοντα που δεν καταγράφεται σε αριθμούς και δεν υπάγεται σε κατηγορίες, σχεδόν δεν ψηλαφίζεται.

Κανένας λαός δεν πορεύθηκε ιστορικά χωρίς οράματα, κανένας θεσμός δεν άντεξε χωρίς ανθρώπους που διακατέχονταν από οράματα αλλά και τη θέληση να μεταφέρουν το περιεχόμενο των οραμάτων τους στην ιστορία τους.

Η διαχείριση της πολιτικής και οικονομικής εξουσίας δεν είναι ασφαλώς όραμα που μπορεί να εμπνεύσει και να κινησει τη θέληση μιας νέας γενιάς όπως η δική σας. Δεν είναι όραμα οποιαδήποτε επένδυση σε μικροδείκτες, μικροϋπολογισμούς και μικροκατορθώματα όσο και αν η ίδια η ζωή μας τα επιβάλλει.

Όραμα όμως, είναι μία Ελλάδα ανεξάρτητη, δημοκρατική, οικονομικά ισχυρή και κοινωνικά δίκαιη, σε μία Ευρώπη των λαών της δημοκρατίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Όραμα είναι η διατήρηση και ανάδειξη της πολιτισμικής μας κληρονομιάς.

Όραμα είναι η συμβολή στην ειρηνική συνεργασία των λαών. Όραμα είναι η συ-

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

νάντηση των άλλων ευρωπαϊκών λαών σε όλες τις παλαιότερες της δημόσιας ζωής.

Όραμα είναι η υπεράσπιση της εθνικής μας ταυτότητας και του Ελληνισμού που δρα, αγωνίζεται και αγωνιά οπουδήποτε της γης.

Όραμα είναι η υπεράσπιση της πατρίδας μας.

Όραμα είναι η υπεράσπιση της πατρίδας μας από τις επιβουλές των ιστορικών εχθρών της.

Όραμα είναι και η υπεράσπιση του μεγάλου περιβαλλοντικού και οικολογικού αποθέματος της πατρίδας μας από εκείνους, είτε ξένους, είτε ντόπιους, που επιχειρούν να το εξαντλήσουν ή να το καταστρέψουν.

Πολύ απλά, πολύ συνοπτικά. Ούτε οι δημοκρατικοί θεσμοί, ούτε το Κοινοβούλιο, ούτε η πατρίδα που συρρικνώνεται στην έννοια του γραφειοκρατικού κράτους, αντέχουν ιστορικά χωρίς οράματα και κυρίως χωρίς νέα γενιά, που να πιστεύει στα οράματα.

Φίλες μου φίλοι μου Έφηβοι Βουλευτές, σας εύχομαι από βάθους καρδιάς, κάθε επιτυχία στο έργο σας σήμερα, στη ζωή σας αύριο. Μιλήστε εδώ όλοι σας στις επιτροπές, στην Ολομέλεια ανοιχτά. Δεν έχετε την ανάγκη των υπαινιγμών. Μιλήστε χωρίς ψιμυθισμούς, χωρίς φτιασιδώματα. Ο λόγος σας και το πρόσωπό σας είναι συναρπαστικά όμορφο, χωρίς τη βοήθειά τους. Μιλήστε όμως, μέσα στις καθιερωμένες διαδικασίες, στον ορισμένο χρόνο και τόπο και αρθρώστε τον δικό σας αποκλειστικά λόγο. Τέτοιον που να είναι και να φαίνεται αποκλειστικά δικός σας.

Θα σας ήταν χρήσιμη, νομίζω και η ιστορική εμπειρία της δικής μου τουλάχιστον γενιάς των πολιτικών. Κάθε εξουσία, πολιτική ή κοινωνική, χάνει το πιο πολύτιμο συστατικό της κομμάτι από τη στιγμή και από τη φάση που δεν ελέγχει πια το πρόσωπό της και δεν κυριαρχεί στο λόγο της. Αυτό συμβαίνει ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια με τον εκρηκτικό συνδυασμό των νέων τεχνολογιών και των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Ο κλεψίτυπος λόγος και το δάνειο πρόσωπο χαρακτηρίζουν και συγκαλύπτουν μία αδύναμη εξουσία, μία εξουσία που δύνει. Εσείς αυτή τη στιγμή έχετε και ασκείτε εξουσία. Τη δύναμη του λόγου και του προσώπου σας, τη δύναμη των ιδεών που υπερασπίζεσθε. Ο σεβασμός στις διαδικασίες αποτελεί και την πιο ακριβή εγγύηση της επιτυχίας των εργασιών σας.

Εργαστείτε, λοιπόν, με ευπρέπεια, αυτοσεβασμό, αλληλοσεβασμό, έτσι που να επιβάλετε το σεβασμό σε εσάς και το λόγο σας και να αποτρέψετε οποιαδήποτε εκμετάλλευση, οποιαδήποτε καπηλεία. Την απόπειρά τους πιστεύω ότι την έχετε ήδη ψηλαφίσει από την πρώτη μέρα που ανακοινώθηκε η επιλογή σας μέσα από το πρόγραμμα για να παρουσιαστείτε εδώ ως μέλη της Βουλής των Εφήβων.

Αγαπητοί μου, αγαπητές μου έφηβοι Βουλευτές, καλή επιτυχία σε όλους σας. Καλή επιτυχία στο έργο σας για το καλό της πατρίδας, για το καλό της δημοκρατίας, για το καλό όλων μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα)

Θα καλέσω τώρα εκ μέρους της επιτροπής του προγράμματος τον αγαπητό σε όλους μας, τον συγγραφέα Αντώνη Σαμαράκη να σας απευθύνει το λόγο.

(Όρθιοι οι έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΚΗΣ: «Έρωσ ανίκατε μάχαν».

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα)

«Έρωσ ανίκατε μάχαν». Το γνωρίζετε βέβαια αυτό και όχι μόνο από την «Αντιγόνη» του Σοφοκλή. Ανίκητος εις τους αιώνες των αιώνων, ευτυχώς για τον άν-

ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΩΝ «ΕΦΗΒΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ»

θρωπο και για την κοινωνία. Έρωτας για πολλά. Έρωτας για το δημιουργό. Και ο δημιουργός, όμως, χωρίς τον άνθρωπο, ένιωθε αβάσταχτα μόνος εκεί στα ψηλά. Με αγάπη τον δημιούργησε. Με έρωτα. Έρωτας για τη ζωή, για την πατρίδα. «Να αγαπάτε την πατρίδα, την πολιτεία, όπως αγαπάει ο εραστής», λέει ο Περικλής στον Επιτάφιο. Έρωτας για την αλήθεια, για την ειρήνη, για την ελευθερία, για τη δημοκρατία, για την κοινωνική δικαιοσύνη. Και βεβαίως βεβαίως έρωτας σκέτος. Έρωτας για τον έρωτα.

Η αγνή αυτή χαρά, ο έρωτας, στην εποχή μας που οι ηθικές αξίες συρρικνώνονται, καταρρέουν, τσαλακώνονται, είναι και μία ηθική αξία. Μία ηθική αξία διεθνική, διαχρονική, απαρασάλευτη. Μας δίνει το θεμέλιο, την έμπνευση, τη δύναμη, το κουράγιο να αγωνιζόμαστε για κάτι άλλο επιτέλους στην πατρίδα μας και στον κόσμο. Και σε αυτόν τον ωραίο αγώνα εσείς, φίλες και φίλοι έφηβοι Βουλευτές, συμβάλλετε δυναμικά με το λόγο σας, τον δημιουργικά ανατρεπτικό, με το ήθος σας, με το χαμόγελό σας, με τις προτάσεις σας, με την κριτική σας, αλλά και με την αυτοκριτική σας. Τρυφεροί αλλά και αμείλικτοι. Τρυφεροί αλλά και αμείλικτοι!

«Αντισταθείτε» λέει ο ποιητής Μιχάλης Κατσαρός. «Στη μιζέρια των καιρών, αντισταθείτε. Στην απαισιοδοξία, στη φυγή, στη λιποταξία, αντισταθείτε. Στην ισοπέδωση των πάντων, αντισταθείτε. Στους δεσμοφύλακες της ελευθερίας, αντισταθείτε».

Τίποτα το καλό για τον άνθρωπο στους αιώνες μέσα δεν δόθηκε δωρεάν, τζάμπα. Χρειάστηκαν αγώνες, θυσίες και θυσίες αίματος με τους νέους στην πρώτη γραμμή.

Η ενεργός συμμετοχή σας στη Βουλή των Εφήβων εντάσσεται στο γενικότερο αγώνα σας να κάνετε τη ζωή σας όπως εσείς την θέλετε και όχι όπως την θέλουν για λογαριασμό σας άλλοι.

Η επιτροπή της Βουλής των Εφήβων της οποίας έχω την τιμή και τη χαρά να είμαι Πρόεδρος, είναι μια επιτροπή που είναι έμπνευση, δημιουργημα, πράξη του Προέδρου της Βουλής Απόστολου Κακλαμάνη, που όλοι τον τιμούμε, τον σεβόμαστε και τον αγαπάμε. Τον αγαπώ και εγώ. Όμως δεν διστάζω καθόλου εδώ που είμαστε μόνοι να ομολογήσω δημοσίως ότι πότε-πότε τον πικραίνω και τον στενοχωρώ. Του ζητώ συγγνώμη.

Είστε, λοιπόν, εδώ σήμερα και σας καλωσορίζουμε σ' αυτό τον χώρο που πρέπει να είναι ελεύθερου διαλόγου και έντιμης κριτικής. Περιμένουμε φέτος η φωνή σας να είναι τολμηρή και αδέσμευτη, όπως ταιριάζει άλλωστε στα νιάτα σας. Εγώ προσωπικά θα ήθελα από σας να κινηθείτε ελεύθερα σε καινούργιους χώρους πέρα απ' αυτούς που έχουμε περιχαρρακώσει εμείς οι μεγάλοι. Σας παροτρύνω να μην υποκύπτετε σε κατεστημένες φόρμες και σε φορεμένα συνθήματα. Κάθε πρότασή σας θα την ακούσουμε με σεβασμό και προσοχή. Με τη βοήθεια του Προέδρου της Βουλής Απόστολου Κακλαμάνη θα κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν για να γίνουν οι προτάσεις σας και τα οράματά σας πράξη.

Μπορείτε να είστε πρωτοπόροι. Τολμήστε. Η δική σας αγωνιστική παρουσία και η πολύτιμη συμβολή σας στην προσπάθεια της Βουλής των Εφήβων είναι ένα κίνημα πνευματικής και ψυχικής αντίστασης του έθνους μας και του λαού μας. Είναι ένα κίνημα ελευθερίας. Σας ευχαριστώ.

(Όρθιοι οι έφηβοι βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Φίλες και φίλοι, έφηβοι βουλευτές, εδώ τελειώνει η εκδήλωση για την υποδοχή σας στη Βουλή των Ελλήνων.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Το πρόγραμμα της λειτουργίας των επιτροπών σας είναι γνωστό για αύριο και μεθαύριο. Την Τρίτη στις 10.00' εδώ στην Ολομέλεια οι εισηγητές των επιτροπών και ο αριθμός ομιλητών που θα προκύψει μέσα από τη διαδικασία που ορίζει ο Κανονισμός –διότι εδώ στη Βουλή των Ελλήνων λειτουργούμε με έναν Κανονισμό που θα πρέπει να υπάρχει και στη Βουλή των Εφήβων– θα εκθέσουν τις απόψεις τους εις επήκοον και υπό τα όμματα όλων των Ελλήνων που θα θελήσουν και θα μπορούν βεβαίως να παρακολουθήσουν το λόγο και την εικόνα της νέας γενιάς μας. Σας ευχαριστώ και καλή δουλειά.

Λύεται η συνεδρίαση.

(Όρθιοι οι έφηβοι βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα).

Ώρα λήξης 19.16'.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ